

Sylabus z disciplíny

ÚVOD DO ŠTÚDIA JAZYKA (PROFILOVÝ PREDMET)

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Blaho, PhD.

Študijný program: ruské štúdiá

Študijný odbor: filológia

Status predmetu, rok a stupeň štúdia, semester, rozsah výučby, ukončenie predmetu, počet kreditov: P, I. rok, (Bc., denné), ZS, Prednášky a cvičenia 1/1, S, 4

Forma výučby: prezenčná

Akademický rok: 2024/2025

Obsah disciplíny vyjadrený v základných témach prednášok a cvičení:

Základné jazykové disciplíny.

Jazykoveda, jej predmet, metódy, hraničné lingvistické disciplíny.

Jazyk ako základný komunikačný prostriedok.

Jazyk ako systém, štruktúra jazyka a jazykový znak.

Názory na vznik jazyka, jazyk a myslenie, funkcie jazyka.

Základné jazykové disciplíny (fonetika, morfológia, lexikológia, syntax).

Písmo – vznik a štruktúra.

Klasifikácia jazykov (genealogická, typologická, areálová).

Jednotlivé roviny jazyka.

Etapy vývoja ruského jazyka.

Synchronia a diachronia ako metóda výskumu jazyka.

Známe lingvistické školy.

Jazykovedné slovníky.

Podmienky hodnotenia študijných výsledkov:

Základné podmienky na udelenie kreditov:

Predmet je ukončený písomnou skúškou formou testu (65 % váhy celkového hodnotenia), na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %.

Študent, ktorý získa menej ako 50 % bude hodnotený stupňom FX. Po úspešnom absolvovaní písomného testu (min. hodnotenie E) študent absolvuje ústnu časť skúšky (25 % váhy celkového hodnotenia). Zvyšná časť 10 % celkového hodnotenia sa viaže na prezentáciu vybranej témy na seminári.

Počet kreditov a časové rozmedzie pre podmienky absolvovania predmetu:

- 4 kredity = 120 hod.
- výučba predmetu: 13 týždňov 1 prednáška / 1 seminár = 20 hod.
- samostatná práca – príprava na seminár: 40 hod.
- spracovanie vybranej témy a jej prezentácia na seminári: 30 hod.
- samostatné štúdium odbornej literatúry a príprava na záverečný test a ústnu časť skúšky: 30 hod.

V prípade prerušenia prezenčnej výučby z nariadenia UVZ/RUVZ/vedenia univerzity/ fakulty bude výučba a skúšanie prebiehať nariadenou dištančnou formou.

Výsledky vzdelávania:

Získané vedomosti: Absolvent predmetu pozná základné pojmy z oblasti všeobecnej jazykovedy a vzťahy medzi nimi; orientuje sa v oblasti štruktúry základných a hraničných jazykovedných disciplín; ovláda základnú jazykovednú terminológiu v ruštine v porovnaní so slovenčinou; pozná základnú metodológiu v oblasti výskumu jazyka, pozná základné lingvistické smery a školy a význam jazyka ako základného komunikačného prostriedku.

Získané zručnosti: Absolvent predmetu dokáže popísať postup činnosti a zásady práce s jazykovými prostriedkami a aplikovať ich pri analýze konkrétnej lingvistickej problematiky; popísať a klasifikovať základné lingvistické pojmy a navrhnúť možnosti ich aplikácie pri práci s jazykovými prostriedkami; prezentovať vybranú tému v ruštine v skupine v rámci seminára, diskutovať a zdôvodniť jej prínos v rámci štúdia predmetu.

Získané kompetencie: Absolvent predmetu má kompetentnosť vlastnými slovami vysvetliť a zdôvodniť význam jazykovedy v rámci práce s cudzojazyčným textom; vie diskutovať o základných tematických okruhoch v rámci jazykovedy a zdôvodniť svoje stanovisko.

Literatúra:

VARCHOLA, M.: Základy jazykovedy pre rusistov. Filozofická fakulta v Prešove, 1992.126 s.

ČERMÁK, F., 2007. Jazyk a jazykověda. 3. vyd. Praha: Univerzita Karlova. ISBN 978-80-246-0154-0.

ČERNÝ, J., 2008. Úvod do studia jazyka. Olomouc: Rubico. ISBN 978-80-7346-093-8.

ERHART, A., 1965. Základy obecné jazykovědy. Praha: SPN.

HORECKÝ, J., 1975. Úvod do jazykovedy. Bratislava.

HORECKÝ, J., 1983. Vývin a teória jazyka. Bratislava: SPN.

KODUCHOV, V.N., 1988. Vvedenije v jazykoznanije. Moskva.

KUBÍK, M. a N.I. FORMANOVSKAJA, 1985. Osnovy jazykoznanija dlja rusistov. Praha: SPN.

MIKLUŠ, M. a M. VARCHOLA, 1984. Základy jazykovedy I. II. Prešov: FF.

MISTRÍK, J (ed.), 1993. Encyklopédia jazykovedy. Bratislava: Obzor. ISBN 80-215-0250-9.

ONDRUŠ, Š. a J. SABOL, 1987. Úvod do štúdia jazykov. Bratislava: SPN.

Slovníky: výkladové, prekladové a terminologické.

DOROTIAKOVÁ, V. - FILKUSOVÁ, M. - KUČEROVÁ, E. a kol.: Veľký rusko-slovenský slovník, Bratislava, 1960.

KOLLÁR, D. - DOROTIAKOVÁ, V. - FILKUSOVÁ, M.: Slovensko-ruský slovník, Bratislava – Moskva, 1976.

LINGEA: Rusko-slovenský a slovensko-ruský veľký slovník... nielen pre prekladateľov), 2011.

FILKUSOVÁ, M. a kol.: Rusko-slovenský a slovensko-ruský slovník. SPN - Mladé letá, 2006.

БРЭС: Большой Российский энциклопедический словарь. Москва 2007. 1888 с. ISBN 5-85270-332-X.